

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.13.2023.RB
2586330.10113485.8129221
Warszawa, 23-05-2023

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Kazimierza Kleinę podczas 61. posiedzenia Senatu RP w dniu 30 marca 2023 r. dotyczące reprivatyzacji nieruchomości leśnych znacjonalizowanych bezprawnie lub bez podstawy prawnej w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, których zwrotu domagają się na przestrzeni ostatnich lat ich prawowici właściciele lub ich spadkobiercy, BPS/043-61-2124/23, przedstawiam poniższe informacje.

Zgodnie z wyjaśnieniami przekazanymi przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, sytuacje działań zmierzających do ewentualnego zasiedzenia nieruchomości, które przekazywane były Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe na podstawie dekretów Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (dalej PKWN) dotyczą w zasadzie wyłącznie tych spraw, w których brak jest ostatecznego rozstrzygnięcia przesądzającego o tym, iż przejęcie przekazanych gruntów następowało w sposób niezgodny z przepisami (tj. decyzji stwierdzającej nieważność orzeczenia rady narodowej, która rozpatrywała kwestię przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa lub też rozstrzygnięcia przesądzającego w sposób ostateczny o tym, iż dana nieruchomość nie podlegała zapisom dekretów PKWN). Działania te wynikają z obowiązku dbałości o mienie Skarbu Państwa, który spoczywa na Lasach Państwowych i prowadzone są na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W związku z pytaniem w sprawie wydania odrębnych przepisów zgodnie z dyspozycją ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. *o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju* (Dz. U. z 2018 poz. 1235), zwanej dalej „ustawą z dnia 6 lipca 2001 r.”, na podstawie których można by było wypłacić z budżetu państwa byłym właścicielom

rekompensatę z tytułu utraty nieruchomości, stanowiących obecnie strategiczne zasoby naturalne kraju, należy zauważyć, że art. 7 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. wskazywany jako podstawa prawna do zapłaty przez Skarb Państwa odszkodowania nie stanowi samoistnej podstawy do wypłaty rekompensat, ale jest dyspozycją wydania aktu prawnego regulującego tę kwestię. Zgodnie, bowiem z treścią art. 7 tej ustawy, rekompensaty zostaną wypłacone ze środków budżetu państwa na podstawie odrębnych przepisów. Należy zatem poinformować, iż w aktualnym stanie prawnym nie ma podstaw do wypłaty rekompensaty za przejętą nieruchomość przez Skarb Państwa na podstawie obowiązujących wówczas przepisów.

Odnosząc się do pytania w sprawie inicjatywy ustawodawczej w związku z dyspozycją zawartą w art. 7 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. należy wyjaśnić, że w przeszłości opracowany był przez Ministra Skarbu Państwa projekt ustawy o świadczeniach pieniężnych przyznawanych niektórym osobom, których dotyczyły procesy nacjonalizacji, obejmujący swoim zakresem przedmiotowym między innymi mienie przejęte na podstawie dekretów nacjonalizacyjnych. Prace nad projektem ustawy zostały wstrzymane. Jednocześnie informuję, że Minister Klimatu i Środowiska nie przejął w tym zakresie kompetencji Ministra Skarbu Państwa

W przypadku przejęcia nieruchomości na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. *o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa* (Dz. U. Nr 15 poz. 82, z późn.zm.), należy podkreślić, iż jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 kwietnia 1994 r. III CZP 50/94 (OSN Nr11 z 1994 r. poz. 212) oraz w uchwale z dnia 27 kwietnia 1994 r. III CZP 54/94 (OSN Nr 11 z 1994 r. poz. 215), ewentualne spory w tym zakresie mogą być rozstrzygane wyłącznie w postępowaniu przed sądem powszechnym.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż wyżej wskazany dekret z dnia 12 grudnia 1944 r. został uchylony na podstawie art. 6 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. *o zmianie ustawy Kodeks cywilny* (Dz. U. Nr 55, poz. 321, z późn. zm.) i brak jest przepisu, który przewidywałby właściwość organów administracji do rozstrzygania sporów, dotyczących nabycia przez Skarb Państwa własności lasów i gruntów leśnych na podstawie tego, uchylonego już obecnie, dekretu. A zatem w takim przypadku, w celu dochodzenia roszczeń należy wystąpić do sądu rejonowego, właściwego ze względu na położenie nieruchomości leśnej.

Natomiast, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. *o księgach wieczystych i hipotece* (Dz. U. z 2023 r. poz. 146) istnieje możliwość wystąpienia z roszczeniem o usunięcie

niezgodności między stanem prawnym nieruchomości, ujawnionym w księdze wieczystej, a rzeczywistym stanem prawnym.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że podmioty zarządzające mieniem Skarbu Państwa są zobowiązane do dbałości o powierzone im mienie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Natomiast, jak to było już wyżej wskazane, kwestie sporne w tym zakresie pozostają we właściwości sądów powszechnych.

Z poważaniem

Z up. Ministra

Edward Siarka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów